

בכורות פרק ז מומין אלו דף מג

בעלי חטוטרות כלומר בעלי בליטה בגב אם יש בה עצם נחשבת למום לכו"ע, ואם אין בה עצם ר' יהודה מכשיר וחכמים פוסלים.

קירח שאין לו שורת שיער רצופה מאחורי ראשו מאוזן לאוזן פסול, אבל אם יש לו שורת שיער רצופה מאחורי ראשו וקירח רק מקדימה כשר, קירח שיש לו שורת שיער רצופה מאחורי ראשו ומלפניו אבל קירח באמצע ישנם שתי לשונות בדברי רבא האם כשר או לא.

ר' יוחנן הוסיף שכהנים זבלגנין שעניניהם יורדות דמעות באופן קבוע פסולים לעבודה מדין שאינם דומים לזרעו של אהרן ועוברים בעשה ואינו רק משום מראית עין, אבל בברייתא כתוב כדעת ר' יהודה שקרחים ננסים וזבלגנין כשרים מדאורייתא שכתוב **"בני אהרן הכהנים"** והתרבו מהמילה 'הכהנים' ופסולים רק משום מראית עין.

כהן שגבות שתי עיניו מחוברות פסול מדאורייתא שכתוב 'גבן', מריבוי המילה 'או גבן' למדו לפסול מי שאין לו גבות או שיש לו גבה אחת, ר' דוסא לא למד את המילה 'או' ומיעט מהמילה 'גבן' רק את מי ששערות גבותיו ארוכות ושוכבות על פניו, ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר ש'גבן' הוא מי שעמוד השדרה שלו עקום ונראה כשתי שדרות.

כל מומי הבהמות שהוזכרו בפרק הקודם אם היו בכהן בין מום קבוע ובין מום עובר פוסלים לעבודה במקדש, ולמרות שיבלת לא מוזכרת בתורה במומי אדם וכן דק ותבלול לא מוזכרים במומי בהמה נוהגים בין באדם ובין בבהמה שכתוב 'גרב וילפת' באדם וכתוב 'גרב וילפת' בבהמה ללמד גזירה שווה זה לזה, שהרי המילה 'גרב' מיותרת היות והוא יותר מאוס מ'ילפת' ואפשר ללמוד בק"ו, וכמו שאמר תנא דבי ר' ישמעאל כל פרשה שנאמרה ונשנית, לא נשנית אלא בשביל דבר שהתחדש בה.

רבא אמר שנצרך לכתוב מומים בבכור משום שקדושתו פחותה מקורבנות ואדם שאינו נוהג אלא בבכור, בקדשים משום שקדושתם נוהגת רק על ידי הפרשה, באדם משום שאינו קרב על גבי המזבח.

ישנם מומים נוספים שפוסלים כהן משום שאינו דומה לזרעו של אהרן למרות שאינם מומים גמורים שכתוב **"כל איש אשר בו מום מזרע אהרן"** ללמד שאנשים משונים פסולים לעבודה גם ללא מום ועובר על עשה אלא שאם עבד במקדש לא מחלל את העבודה שכתוב **"מום בו ולא יחלל"** ללמד שרק בעל מום מחלל, והם הכילון שראשו צר מלמעלה ורחב למטה, הלפתן שראשו רחב למעלה משני צדדיו וצר למטה ונראה צווארו באמצע הראש, המקבן שראשו דומה לקרדום שעורפו עגול ופרצופו צר, שראשו שקוט כלומר שבולט הרבה לפניו באלכסון, סקיפת שראשו לא בולט כלל לאחוריו ונראה שחסר חלק בראשו. בברייתא הוסיפו שצווארו שקוט כלומר שהראש נראה בין הכתפיים ושצווארו שמוט כלומר ארוך ודק.